

3.ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐ
3. PILOT POPULATION CENSUS
3. ПРОБНАЯ ПЕРЕПИСЬ

Մարդահամարի անցկացման մեթոդաբանական, կազմակերպչական և նյութերի մեքենայական մշակման ծրագրերի ու տեխնոլոգիաների փորձարկումն իրականացվում է փորձնական մարդահամարի անցկացման միջոցով, որն ընդգրկում է երկրի բնակչության ոչ պակաս, քան մեկ տոկոսը:

Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ հանրապետությունում առաջացած ֆինանսական դժվարությունները հնարավորություն չտվեցին փորձնական մարդահամարի նախապատրաստման և անցկացման հետ առընչվող բոլոր գործընթացներն իրականացնել միայն պետական բյուջեի միջոցներով:

Փորձնական մարդահամարի կազմակերպման և անցկացման աշխատանքների ֆինանսավորումն իրականացվեց ՄԱԿ-ի Բնակչության հիմնադրամի կողմից: Նշանակալից աջակցություն ցուցաբերեցին նաև Համաշխարհային բանկը, Նորվեգիայի կառավարությունը և Մոսկվայում տեղակայված ամերիկյան ABBY կազմակերպությունը՝ տրամադրելով սկաներային մուտքագրման ծրագրային փաթեթը:

2010թ. փորձնական մարդահամարն անցկացվեց

Testing of methodological, organizational and data processing programmes and technologies of Population Census conduction is realized through the Pilot Population Census including not less than one percent of population of the country.

Financial difficulties of the Republic influenced by the world financial-economic crisis did not allow to carry out Pilot Population Census preparation and conduction related processes only by means of the State Budget.

Financing of organization and conduction operations of Pilot Population Census was realized by the United Nations Population Fund. The World Bank, Government of Norway supported for the greater part and American Organization ABBY located in Moscow provided data entry scanning software package.

RA 2010 Pilot Population Census was conducted from 21st to 30th

Апробация программ по методологии, организации проведения переписи населения, а также, программ по технологии и машинной обработке материалов осуществляется с помощью проведения пробной переписи населения, которая должна охватить не менее одного процента всего населения.

Возникшие в республике финансовые трудности, вызванные глобальным финансовым кризисом, не позволили осуществить все процессы по подготовке и проведению пробной переписи населения исключительно из средств государственного бюджета.

Финансирование работ по организации и проведению пробной переписи было осуществлено фондом наро-донселения ООН. Значительную поддержку оказали также Всемирный банк, правительство Норвегии и базируемая в Москве американская организация ABBY, которая предоставила пакет программного обеспечения для ввода данных методом сканирования.

Пробная перепись населения 2010 года была проведена с 21 по 30 октября в следующих населенных

հոկտեմբերի 21-ից 30-ը ներառյալ Հայաստանի Հանրապետության հետևյալ բնակավայրերում.

Գեղարքունիքի մարզի Սևան քաղաքում (փորձնական մարդահամարի արդյունքներով մշտական բնակչության թվաքանակը կազմել էր 19 367 մարդ, իսկ առկա բնակչության թվաքանակը՝ 18 333 մարդ, իսկ Սևանի քաղաքային համայնքի կազմում ներառված Գազարին գյուղի մշտական բնակչության թվաքանակի ցուցանիշը կազմել էր 1595 մարդ, իսկ առկա բնակչությունը՝ 1538 մարդ):

Տավուշի մարզի Աչաջուր, Գանձաքար, Գետահովիտ, Խաշթառակ գյուղական համայնքներում (փորձնական մարդահամարի արդյունքներով մշտական բնակչության թվաքանակը կազմել էր 11 276 մարդ, իսկ առկա բնակչությանը՝ 10 603 մարդ):

Փորձնական մարդահամարի վայրի ընտրությունը կատարվել էր այնպես, որ դրանում ընդգրկվի հանրապետության բնակչության շուրջ մեկ տոկոսը՝ ապահովելով քաղաքային և գյուղական բնակչության համամասնությունները:

ՀՀ 2010թ. փորձնական մարդահամարի նախապատրաստման աշխատանքներն իրականացվել են «ՀՀ 2011թ. մարդահամարի նախապատրաստման, անցկացման, նյութերի մեքենայական մշակման և հրապարակման աշխատանքների ժամանա-

October in the RA following residences:

In town Sevan of Gegharkunik marz (according to results of Pilot Population Census de jure population comprised 19 367 and de facto population 18 333, and in Gagarin village of Sevan urban community de jure population comprised 1595 and de facto population 1538).

In Achajur, Gandzaqar, Getahovit, Khashtarak rural communities of Tavush marz (according to results of Pilot Population Census de jure population comprised 11 276 and de facto population 10 603).

Sampling of places of the Pilot Population Census was done so to include about one percent of population of the Republic to ensure urban and rural population ratio.

RA 2010 Pilot Population Census preparation operations were realized according to «Schedule of preparation, conduction, data processing and publication operations of RA 2011 Population Census» (as a project it was approved by the RA State Council on Statistics) and calendar plan of preparation and conduction

пунктах Республики Армения:

в городе Севан Гегаркуникского марза (по результатам пробной переписи численность постоянного населения здесь составила 19 367 человек, а численность наличного населения - 18 333 человека, а в селе Гагарин, входящей в состав севанской городской общины, постоянное население составило 1 595 человек, показатель наличного населения - 1 538 человек);

В сельских общинах Тавушской области: Ачаджур, Гандзакар, Геховит, Хаштарак (по результатам пробной переписи населения численность постоянного населения составила 11 276 человек, а показатель наличного населения - 10 603 человека).

Как уже было сказано, выбор места пробной переписи был определен таким образом, чтобы численность населения вошедших в выборку населенных пунктов составил один процент от всего населения республики, одновременно обеспечив имеющиеся пропорции между городским и сельским населением.

Подготовительные работы пробной переписи РА 2010 года проводились в соответствии с "С графиком работ по подготовке,

կացույցի» (որպես նախագիծ հավանության է արժանացել ՀՀ Վիճակագրության պետական խորհրդի կողմից) համաձայն: Վերջինիս հիման վրա մշակվել է փորձնական մարդահամարի նախապատրաստման և անցկացման աշխատանքների օրացուցային պլանը:

Ըստ ժամանակացույցի մշակվել է փորձնական մարդահամարի անցկացման ծրագիրը (հարցաշարը), որը ներկայացվել է Հայաստանի Հանրապետության բոլոր նախարարությունների և շահագրգիռ կազմակերպությունների քննարկմանը:

Ստացված առաջարկությունների և դիտողությունների հիման վրա այն վերջնական տեսքով հաստատվել է ՀՀ Վիճակագրության պետական խորհրդի կողմից:

Հարցաշարի որոշ հարցերի ճշգրիտ ձևակերպման և համապատասխան վանդակում ենթադրյալ պատասխանների ճիշտ ձևակերպման համար տեղի են ունեցել քննարկումներ Երևանի պետական համալսարանի աստվածաբանական ֆակուլտետի, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության լեզվի տեսչության, ՀՀ ԱՎԾ համապատասխան ստորաբաժանումների, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության առանձին մասնագետների հետ:

Հարցաշարում ընդգրկվել է դավանանքի մասին հարց, որի հարցադրման ճիշտ ձևակերպման և

operations of Pilot Population Census was developed based on it.

The programme (Questionnaire) of Pilot Population Census conduction was developed according to the schedule and presented to the discussion of all the Ministries and interested organizations of the Republic of Armenia.

Based on received suggestions and remarks it was approved in a final form by the RA State Council on Statistics.

Discussions were held with the Faculty of Theology of the Yerevan State University, Language State Inspection of the RA Education and Science Ministry, NSS RA corresponding subdivisions, separate specialists of the RA Education and Science Ministry, on some questions of the questionnaire and for supposed answers exact formation in corresponding cage.

Pilot Population Census Questionnaire included a question on religious belief and the NSSRA sent a letter to Department of Ethnic Minorities and Religious Affairs of RA Government for its exact formation and

проведению и машинной обработке материалов переписи РА 2011 года и публикаций ее результатов“ (в качестве проекта был утвержден Государственным советом по статистике РА). На основе этого графика был разработан календарный план подготовки и проведения пробной переписи.

В соответствии с календарным планом была разработана программа (вопросник) проведения пробной переписи, которая была представлена на рассмотрение всем министерствам Республики Армения и заинтересованным организациям.

На основе полученных предложений и замечаний она была утверждена в окончательном виде Государственным советом по статистике.

Для точной формулировки некоторых вопросов программы и возможных ответов на них были проведены дискуссии с богословским факультетом Ереванского государственного университета, с инспекцией по языку Министерства образования и науки РА, с соответствующими отделами НСС РА и с некоторыми отдельными специалистами Министерства образования и науки.

Поскольку в программу пробной переписи

պատասխանողի կողմից հնարավորինս բավարար պատասխան ստանալու համար ՀՀ ԱՎԾ կողմից նախապես գրություն է ուղարկվել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության Ազգային փոքրամասնությունների և կրոնի հարցերի վարչություն՝ փորձնական մարդահամարի ծրագրի նախագծում հանրապետության բնակչության հավատքի վերաբերյալ հարցի ընդգրկման նպատակահարմարության վերաբերյալ:

Ազգային փոքրամասնությունների և կրոնի հարցերի վարչությունը մեծ օժանդակություն է ցուցաբերել հրահանգում կրոնական դավանանք բնութագրիչի ճիշտ ձևակերպման և հարցի պատասխանների ցանկում թվարկված ծածկագրերից յուրաքանչյուրին համապատասխանող նիշի բացատրության հարցում:

Խնդրո առարկա հարցի լրացման հետ կապված մեթոդաբանական աջակցություն են ցույց տվել նաև ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիան, ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ ՊՈԱԿ-ը, Երևանի պետական համալսարանի աստվածաբանության ֆակուլտետը:

Հարցաշարի մեջ ավելացվել են նաև գյուղատնտեսությամբ զբաղվելուն վերաբերող որոշ հարցեր՝ մասնավորապես տնային տնտեսությանը պատկանող հողերի (տնամերձ կամ վար-

respondent's possible satisfactory answer as well as for appropriateness to include a question on religious belief of population of the Republic in the project of pilot Population Census programme.

Department of Ethnic Minorities and Religious Affairs assisted greatly for the exact formation of religious belief characteristic and corresponding symbol explanation in the instruction of each code numbered in answers list.

RA National Academy of Sciences, «Institute of Archaeology and Ethnography» SNCO of the RA National Academy of Sciences and the Faculty of Theology of the Yerevan State University provided methodological support connected with the issue.

Some questions on agriculture, particularly lands belonging to household (personal plot and leased land), agricultural livestock and fishing were also included in Pilot Population Census Questionnaire, and corresponding operations were done for the exact formation of answers with the staff of Agriculture Statistics Division of NSS RA.

намечалось включить вопрос о религии, то Национальная статистическая служба Республики Армения обратилась с письмом в Управление по вопросам национальных меньшинств и религии при Правительстве РА для правильной постановки вопроса и получения возможных удовлетворительных ответов со стороны респондентов, а также для уточнения целесообразности включения этого вопроса в программу пробной переписи.

Управление по вопросам национальных меньшинств и религии при Правительстве РА оказало большую помощь в правильной формулировке характеристик религиозных верований и в точном выборе возможных ответов на этот вопрос.

Относительно упомянутых выше вопросов, методическая помощь была предоставлена также Национальной академией наук РА, ГНКО «Институт – археологии и этнографии» Национальной академии наук РА, богословским факультетом Ереванского государственного университета.

В программу были также добавлены некоторые вопросы, касающиеся занятости домашних хозяйств в сельском хозяйстве (собственных или арендованных), наличия собственных сельскохозяйственных земель, количества сельскохозяй-

ձակալված), գյուղատնտեսական կենդանիների գլխաքանակի և ձկնորսությամբ զբաղվելու վերաբերյալ, որոնց պատասխանների ճիշտ ձևակերպման համար համապատասխան աշխատանքներ են տարվել ՀՀ ԱՎԾ աշխատակազմի գյուղատնտեսության վիճակագրության բաժնի աշխատակիցների հետ:

Առաջնորդվելով ՄԱԿ-ի հանձնարարականով՝ փորձնական մարդահամարի հարցաշարում ներառվեցին նաև այլ հարցեր, որոնք վերաբերվում էին տնային տնտեսության (այսուհետ՝ S/S) արտերկրից ստացած դրամական օգնությանը, վերջին 12 ամիսներին S/S-ում կենդանի ծնունդներին ու մահվան դեպքերին և դրանց գրանցման առկայությանը:

Հարցաշարի հիման վրա ՀՀ ԱՎԾ մարդահամարի վարչության կողմից մշակվել է 2010թ. փորձնական մարդահամարի հարցաթերթը:

2010 թվականի փորձնական մարդահամարի հարցաթերթում ներառված էր համատարած դիտարկման 33, իսկ ժամանակավոր ներկա գտնվողների համար՝ 14 հարց:

- Մշակվել և ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի հաստատմանն են ներկայացվել մեթոդաբանական և հրահանգչական հետևյալ փաստաթղթերը.

- ՀՀ 2010 թվականի փորձնական մարդահամարի ընթացքում տների (շինությունների) ցուցակների և

Following the UN Recommendations, other questions on household (H/H) monetary assistance from abroad, birth and death cases and their registration in the last 12 months were included in pilot Population Census questionnaire.

2010 pilot Population Census questionnaire was developed according to the programme by the NSS RA Population Census Department.

33 questions for widespread enumeration and 14 for permanent present population were included in the 2010 Pilot Population Census questionnaire.

The following methodological and instructive documents were developed and presented to RA State Council on Statistics:

- Indications on drawing up and reception of lists of houses (buildings) and rural communities during RA 2010 Pilot Population Census
- Instruction on drawing up lists order of houses (buildings) in towns and big villages during 2010 RA Pilot Population Census
- Instruction on drawing up lists order of rural

яйственных животных и вовлеченности домохозяйств в сферу рыбоводства и рыболовства. Для выбора правильных формулировок возможных ответов на эти вопросы была проделана определенная работа с сотрудниками отдела сельскохозяйственной статистики НСС РА.

Руководствуясь рекомендациями ООН, в программу пробной переписи были включены и другие вопросы, которые касались получения домо-хозяйствами (далее ДХ) денежных средств из заграницы, числа родившихся и умерших в ДХ за последние 12 месяцев и наличием регистрации у них.

На основе программы Управление переписи населения НСС РА разработало переписной лист пробной переписи населения 2010 года.

В переписной лист пробной переписи населения 2010 года были включены 33 индивидуальных вопроса всеобщего наблюдения, а временно проживающие лица отвечали только на первые 14 из них.

Были разработаны и внесены в Государственный статистический совет РА на утверждение следующие методологические и инструкторские документы:

- методические указания по разработке и приему списков домов

գյուղական համայնքների ցուցակների կազմման և ընդունման մասին ցուցումները,

- Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի փորձնական մարդահամարի ընթացքում քաղաքներում և խոշոր գյուղերում տների (շինությունների) ցուցակները կազմելու կարգի մասին հրահանգը,

- Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի փորձնական մարդահամարի ընթացքում գյուղական համայնքներում և դրանց տարածքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակները կազմելու կարգի մասին հրահանգը,

- փորձնական մարդահամարի հաշվառման հարցաթերթը,

- Հայաստանի Հանրապետությունում 2010 թվականի փորձնական մարդահամարն անցկացնելու և մարդահամարի հարցաթերթը լրացնելու կարգի մասին հրահանգը,

- մարդահամարի տեղամասի վարիչի և նրա օգնականի, քաղաքներում և գյուղական վայրերում հրահանգիչհսկիչի և հաշվարարների հուշատետրերը,

- ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության մարզային գործակալություններում մարդահամարի գործերը համակարգող տարածքային կոորդինատորի պարտավորությունները,

- ձև թիվ-1 բնակբնութագիր «Բազմաբնակարան շենքերի բնակարանների

communities and therein other settlements during RA 2010 Pilot Population Census

- Questionnaire of Pilot Population Census enumeration

- Instruction on conduction of RA 2010 Pilot Population Census and Population Census questionnaire fill in order

- Note-books of census area manager and his (her) assistant, in towns and rural residences for supervisor and enumerator

- Responsibilities of Population Census operations coordinating territorial coordinator in the NSSRA marz agencies

- Form N-1-housing characteristic, state statistical observation questionnaire fill in instruction "On multi flat house apartments (dwellings) characteristic"

- 1-9 K forms, Indications on organizational planning order of RA 2010 pilot Population Census conduction for NSSRA marz agencies (territorial divisions),

- Summary records of enumeration, supervisory and census areas and marz (territory) as well as enumeration ensuring

(строений) и сельских общин во время пробной переписи РА 2010 года.

- инструкция о порядке составления списков домов (строений) в городах и крупных селах в ходе пробной переписи РА 2010 года.

- инструкция о порядке составления списков сельских общин и других мест проживания на их территориях за время проведения пробной переписи РА 2010 года.

- переписной лист пробной переписи населения.

- инструкция по проведению пробной переписи населения 2010 года в Республике Армения и о порядке заполнения переписного листа.

- памятные книжки (тетради) для заведующего переписного участка, его помощника, инструкторов-контролеров и счетчиков в городах и сельских местностях;

- обязанности регионального координатора по переписи в марзовых агентствах НСС РА;

- инструкция по заполнению вопросника государственного статистического наблюдения "О характеристике квартир (помещений) в многоквартирных домах ": - форма N1;

- указания, форма 1-9К "о порядке формирования

(կացարանների) բնութագրի վերաբերյալ» պետական վիճակագրական դիտարկման հարցաթերթի լրացման հրահանգը,

- ցուցումներ, 1-9Կ ձևաթղթերը, ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության մարզային գործակալություններին (տարածքային բաժիններին) Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի փորձնական մարդահամարն անցկացնելու կազմակերպական պլանները կազմելու կարգի մասին,

- հաշվային, հրահանգչական, մարդահամարային տեղամասերի և մարզի (տարածքի) ամփոփ տեղեկագրերը, ինչպես նաև հաշվառման հսկողությունն ապահովող փաստաթղթեր՝ հսկիչ թերթ, վերահսկիչ փաստաթուղթ, մարդահամարի աշխատողի վկայական, տեղեկանք այն անձանց, ում դժվար է տանը գտնել և մարդահամարային այլ ձևաթղթեր,

- հրահանգ՝ մարդահամարի նյութերի ծածկագրման կարգի մասին,

- հրահանգ՝ մարդահամարի հարցաթերթի տվյալների մուտքագրման մասին:

Բոլոր փաստաթղթերը քննարկվել և համապատասխան որոշումներով հաստատվել են ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի նորմատիվ և անհատական որոշումներով: Նորմատիվային որոշումներով հաստատված իրավական ակտերը գրանցվել են ՀՀ արդարադատության նա-

documents: control sheet, supervising document, certificate of census employee, a note for those people who could hardly be reached at home and Population Census other papers

- Instruction on the order of the Population Census Questionnaire data coding,
- Instruction on data entry of the Population Census Questionnaire.

All the documents were discussed and approved by Normative and Personal Resolutions of the RA State Council on Statistics. Legal acts approved by the Normative Resolutions were registered by RA Ministry of Justice and published in Bulletin of Departmental Normative Acts.

Corresponding to 2010 pilot Population Census questionnaire 3 classifications and 1 manual were prepared for practice which were necessary for coding textual answers of the questionnaire. They were:

- Classification of Countries Names
- Classification of Economic Activity (part 1-2, part 3)
- Classification of Occupations (part 1-2, part 3 - Clarifications, part 4 -

организационных планов пробной переписи населения 2010 года” для марзовых агентств (региональных отделов) Национальной статистической службы РА;

- сводные ведомости счетных, инструкторских, переписных участков по марзу (району), а также документы, обеспечивающие контроль за учетом- контрольный лист, контрольный документ, удостоверение работника переписи, справка лицам, которых трудно застать дома, и другие формы;

- инструкция по кодированию материалов переписи;

- инструкция по вводу данных переписного листа;

Все документы обсуждались и были утверждены соответствующими нормативными и частными решениями Государственного совета по статистике РА. Правовые акты, принятые согласно нормативным решениям, были зарегистрированы Министерством юстиции РА и опубликованы в Справочнике Ведомственных нормативных актов (далее СВНА).

В соответствии с программой пробной переписи населения 2010 года для кодирования текстовых ответов переписного листа были подготовлены 3 наименования классификаторов и 1 пособие:

խարարության կողմից և հրապարակվել ԳՆԱՏ-ում:

2010թ. փորձական մարդահամարի հարցաշարին համապատասխան՝ կիրառության համար նախապատրաստվել են ծածկագրման 3 անուն դասակարգիչներ և 1 ձեռնարկ, որոնք անհրաժեշտ էին հարցաթերթի տեքստային պատասխանների ծածկագրման համար:

Դրանք էին.

- երկրների անունների դասակարգիչը,

- տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգիչը (մաս 1-2, մաս 3),

- զբաղմունքների դասակարգիչը (մաս 1-2, մաս 3՝ պարզաբանումներ, մաս 4՝ կառուցվածքային և զբաղմունքներն ըստ այբբենական կարգի),

- ՀՀ վարչատարածքային միավորների ծածկագրման ձեռնարկը, ինչպես նաև ՀՀ բնակավայրերի նախկին անվանումների ցանկը:

Երկրների անունների դասակարգիչը հաստատվել է ՀՀ առևտրի և տնտեսական զարգացման նախարարի N 144 - Ա 08.07.2005թ. հրամանով, տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգիչը՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի 2009թ. հունիսի 3-ի N 372-Ն հրամանով, իսկ զբաղմունքների դասակարգիչը՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի 2009թ. հուլիսի 31-ի 632-Ն հրամանով: ՀՀ վարչատարածքային միավորների ծածկագրման ձեռնարկը մշակվել է մարդահամարի

Structural and Occupations in alphabetical order)

- Manual on Coding of the RA Administrative-territorial Units, as well as the list of former names of the RA residences.

Classification of Countries Names was approved by the Decree of the RA Minister of Commerce and Economic Development No 144-A of 08 July 2005, Classification of Economic Activity by the Decree of the RA Minister of Economy No 372-N of 03 June 2009 and Classification of Occupations by the Decree of the RA Minister of Economy No 632-N of 31 July 2009. Manual on Coding of the RA Administrative-territorial Units was developed by the Population Census Department and approved by the Resolution of the RA State Council on Statistics (SCS) No 31-A of 05 November 2010.

As pilot Population Census conduction date **from 14th to 23th of April** removed **from 21st to 30th of October** by the Decree of the RA Government No 313-N of 25, March 2010, by the Resolution of the RA SCS in the above-mentioned documents of Population Census corresponding changes of dates were

- классификатор названий стран,

- классификатор видов экономической деятельности (части 1-2, часть 3)

- классификатор занятости (части 1-2, часть 3-разъяснения, часть 4-структурная, а также виды занятости в алфавитном порядке),

- руководство по кодированию административных единиц РА, а также список прежних названий населенных пунктов.

Классификатор названий стран, был утвержден приказом министра торговли и экономического развития РА N144 - 08.07.2005г., классификатор видов экономической деятельности-приказом министра экономики РА N372-Н - 03.06.2009г. и классификатор занятости - приказом министра экономики РА N632-Н - 31.07.2009г.. Руководство по кодированию административных единиц РА было разработано Управлением переписи и утверждено Государственным советом по статистике РА (далее ГСС РА) постановлением № 31 -А от 5-ого ноября 2010 года.

В связи с изменением даты пробной переписи с **14-23 апреля на 21-31 октября 2010** года согласно решению Правительства Республики Армения N313-Н от 25-ого марта 2010 года, решением

վարչության կողմից և հաստատվել է ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի (այսուհետ՝ ՀՀ ՎՊԽ) 2010թ. նոյեմբերի 5-ի թիվ 31-Ա որոշմամբ:

Քանի որ ՀՀ կառավարության 2010թ. մարտի 25-ի N 313-Ն որոշմամբ փորձական մարդահամարի անցկացման ժամկետը ապրիլի 14-23-ը տեղափոխվել էր հոկտեմբերի 21-ից 31-ը, ՀՀ ՎՊԽ որոշումով մարդահամարային վերոհիշյալ փաստաթղթերում ևս կատարվեցին համապատասխան ժամկետային փոփոխություններ:

Ըստ օրացուցային պլանի փորձական մարդահամարն իրականացվում է 3 փուլով.

- նախապատրաստական աշխատանքներ,
- հաշվառում՝ մարդահամարի անցկացում,
- հավաքագրված նյութերի մշակում:

Փորձական մարդահամարի նախապատրաստական աշխատանքների առաջին փուլով նախատեսված էր քաղաքների և խոշոր գյուղերի (5000 և ավելի բնակչությամբ) տների (շինությունների) ցուցակների կազմումը, որն անհրաժեշտ է դրանցում մարդահամարի շրջանացումն իրականացնելու համար, այսինքն՝ տարածքի բաժանումը հաշվային, հրահանգչական և մարդահամարային տեղամասերի: Ցուցակագրումն իրականացվեց Սևան քաղաքում՝ հատուկ այդ նպատակով հրահանգավորված

done either.

According to the calendar plan, pilot Population Census was implemented in 3 phases:

- Preparatory works,
- Enumeration- Population Census conduction,
- Collected data processing.

First phase of preparatory works of Pilot Population Census was intended to drawing up the lists of houses (buildings) in towns and big villages (5000 and more population) which was necessary for Population Census zoning therein, that is territory division into enumeration, supervisory and census areas. Listing of Sevan town was realized by employees, specially instructed for that purpose, registrars, during a month period started from 8th of February, 2010 by rounding houses (buildings) of Sevan town assigned area using schematic layout (6 copies) prepared by «Hoghshin monitoring» SNCO.

Cooperation was ensured during the listing operations with Gegharkunik Marzpetaran, Sevan Municipality, Condominiums, Responsibles of blocks of Gagarin, Gomadzor and Tsamaqaberd, employees of Sevan Asylum, Vazgenyan

ГСС РА в вышеуказанных документах также были сделаны соответствующие изменения сроков.

В соответствии с календарным планом пробная перепись была проведена в 3 этапа:

- подготовительные работы,
- учет -проведение переписи,
- обработка собранных материалов.

На первом этапе подготовки пробной переписи населения было предусмотрено составление списков домов (строений) в городах и крупных селах (с населением 5000 и более). Это было необходимо для проведения районизации переписи, то есть разделения данной территории на счетные, инструкторские и переписные участки. Составление списков в городе Севан проводилось специально обученными работниками - составителями списков, в течение одного месяца (с 8-ого февраля 2010 года), обходя все дома (помещения) и используя схематический план (6 копий) заданного участка г. Севана, разработан специально для этой цели ГНКО "Земстрой мониторинг".

В ходе работ по составлению списков было обеспечено активное сотрудничество с Гегаркуникским марзпетараном, мэрией города Севан, кондоминиумами, ответ-

աշխատողների՝ ցուցակագրողների կողմից մեկ ամսվա ընթացքում՝ սկսած 2010 թվականի փետրվարի 8-ից՝ տները (շինությունները) շրջագայելու միջոցով՝ օգտագործելով Սևան քաղաքի հանձնարարված տեղամասի սխեմատիկ հատակագիծը (6 օրինակ), որն այդ նպատակով պատրաստվել էր «Հողշին մոնիտորինգ» ՊՈԱԿ-ի կողմից:

Ցուցակագրման աշխատանքների իրականացման ընթացքում ակտիվ համագործակցություն է ապահովվել Գեղարքունիքի մարզպետարանի, Սևանի քաղաքպետարանի, համատիրությունների, Գազարին, Գոմաձոր և Յամաքաբերդ թաղամասերի պատասխանատուների, Սևանի հոգեբուժական հիվանդանոցի, Վազգենյան դպրանոցի, ՀՀ Ոստիկանության տարածքային անձնագրային բաժանմունքի և «Սևան» Ազգային պարկի աշխատակիցների հետ:

Ճշգրտվել են Սևան քաղաքի սահմանները, հնարավորինս կարգավորվել փողոցների անվանումները, թաղամասերի և տների համարակալումը, տեղադրվել են տների (շինությունների) համարանիշեր և փողոցների անվանացույցեր:

Ցուցակագրողների կողմից հայտնաբերված և սխեմատիկ հատակագծում կատարված բոլոր ճշգրտումներն անցկացվել են սխեմատիկ հատակագծերի մնացած բոլոր օրինակների

Seminary, RA Police Territorial Passport Division and «Sevan» National Park.

Borders of Sevan town were adjusted, streets names, numbering of blocks and houses were regulated as far as possible, houses (buildings) labels and streets names were placed.

All the adjustments found and done in schematic layouts by the registrars transferred to the other examples for using them in next phases.

As sampled villages in Tavush marz for Pilot Population Census conduction had population less than 5000 there were not done listing and mapping operations.

At the same time, taking into account records of households registration books managed in rural communities, were drawn up the lists of rural settlements and therein other residences in above-mentioned rural communities and therein registered households either by secretaries of communities' heads of staff of the RA Tavush marz.

After the listing was complete lists reception, check and summary operations were realized from Sevan town registrars and secretaries of

ственными лицами кварталов Гагарин, Гомадзор, Цамакаберд (г. Севана), севанской психиатрической больницы, семинарии Вазгениян, региональным паспортным отделением полиции РА и сотрудниками Национального парка "Севан".

Были уточнены границы города Севан, названия улиц, по возможности регулировалась нумерация кварталов и домов, а также на домах (зданиях) были установлены вывески номеров и названия улиц.

Все выявленные и нанесенные в схематические планы корректировки были занесены во все копии для использования их на следующих этапах.

Поскольку численность населения каждого села Тавушского марза РА, выбранных для пробной переписи была меньше 5000, составление списков и картографические работы здесь не были выполнены.

В то же время, исходя из текущих записей регистрационных книг учета домохозяйств, в упомянутых сельских общинах (и других населенных пунктах на их территории) Тавушского марза РА секретарями аппарата руководителей общин были составлены соответствующие списки, а также списки ДХ.

После завершения работ по составлению списков были

վրա՝ հաջորդ փուլերում դրանք օգտագործելու համար:

Քանի որ Տավուշի մարզում փորձական մարդահամարի անցկացման համար ընտրված գյուղերի բնակչության թվաքանակները 5000-ից պակաս էին, դրանցում ցուցակագրման և քարտեզագրման աշխատանքներ չկատարվեցին:

Միաժամանակ, հիմք ընդունելով գյուղական համայնքներում վարվող տնտեսությունների հաշվառման գրքերի գրանցումները, ՀՀ Տավուշի մարզի նշված գյուղական համայնքներում կազմվեցին գյուղական բնակավայրերի և դրանց տարածքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակներ՝ համայնքների ղեկավարների աշխատակազմի քարտուղարների կողմից՝ կազմելով նաև դրանցում հաշվառված S/S ցուցակները:

Ցուցակագրման գործառույթի ավարտից հետո իրականացվեցին Սևան քաղաքի ցուցակագրողներից և Տավուշի մարզի ընտրված գյուղական համայնքի ղեկավարների աշխատակազմի քարտուղարներից կազմված ցուցակների ընդունման, ստուգման և ամփոփման աշխատանքները:

ՀՀ ԱՎԾ մարզային գործակալություններն, ամփոփելով քաղաքներում տների (շինությունների) ցուցակների և գյուղական համայնքների ցուցակների մարզային տեղեկատվությունը, համապատասխան ամփոփագրե-

sampled rural communities՝ heads of staff of the RA Tavush marz.

The NSS RA marz agencies summarizing marz data on lists of houses (buildings) in towns and rural communities presented it in corresponding summaries to the NSSRA Population Census Department.

As of 1 July, 2010 according to households՝ registration books population enumeration check of 219 multi flat houses and private houses was carried out in Sevan town and in rural settlement of Gagarin of Gegharkunik marz by Sevan territorial division of the NSS RA Gegharkunik marz agency and in rural communities of Achajur, Gandzaqar, Getahovit, Khashtarak of Tavush marz agency by Ijevan territorial division of the NSSRA Tavush marz agency.

Organizational plans of of pilot Population Census conduction in the sampled territories were designed based on the filled in lists of houses and rural areas including Population Census zoning, that is distribution of the territory into census, supervisory and enumeration areas, calculation of Population Census personnel demand, as well as their recruitment, training (instruct-

проведены работы по приему, проверке и обобщению списков от составителей г. Севана и от секретарей аппарата руководителей общин Тавушского марза РА.

Марзовые агентства НСС РА, подытоживая информацию о списках домов (строений) в городах и сельских общинах по марзам, в соответствующих сводках представили их Управлению по переписи Национальной статистической службы Республики Армения.

По состоянию на 1-е июля 2010 года территориальными агентствами Гегаркуникского и Тавушского марзов, иджеванского и севанского районных отделов Национальной статистической службы РА проводились проверки регистрации населения в 219 многоквартирных домах и особняках города Севан, в сельском поселении Гагарин Гегаркуникского марза и в сельских общинах Ачаджур, Гандзакар, Геховит и Хаштарак Тавушского марза согласно учетным книгам домохозяйств.

Для правильной организации пробной переписи и обеспечения полномасштабности учета населения, на основе завершенных списков домов и сельских общин был подготовлен организационный план проведения пробной переписи, районирование, т.е. разделение территории на

րում ներկայացրել են Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության մարդահամարի վարչություն:

2010թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության Գեղարքունիքի և Տավուշի մարզային գործակալությունների Սևանի և Իջևանի տարածքային բաժինների կողմից իրականացվել են բնակչության հաշվառման ստուգումներ Գեղարքունիքի մարզի Սևան քաղաքի 219 բազմաբնակարան շենքերում և առանձնատներում, Գագարին գյուղում և Տավուշի մարզի Աջաջուր, Գանձաքար, Գետահովիտ, Խաչթառակ գյուղական համայնքներում՝ ըստ տնտեսությունների հաշվառման գրքերի:

Փորձնական մարդահամարի ճիշտ կազմակերպման և բնակչության հաշվառման համընդգրկությունն ապահովելու համար ընտրված տարածքներում տների և գյուղական բնակավայրերի լրացված ցուցակների հիման վրա կազմվել է փորձնական մարդահամարի անցկացման կազմակերպական պլանը, որն ընդգրկել է մարդահամարային շրջանացում, այսինքն՝ տարածքի բաժանումը մարդահամարի, հրահանգչական և հաշվային տեղամասերի, մարդահամարային կադրերի պահանջարկի հաշվարկ, ինչպես նաև նրանց հավաքագրման, ուսուցման (հրահանգավոր-

tion) and testing of preparedness, implementation of population census publicity and information campaign among population to ensure correct organization of pilot Population Census and inclusion of population enumeration.

As a result, 2 census, 25 supervisory and 120 enumeration areas were organised.

Population Census zoning was based on lists of houses (buildings), rural settlements and therein other residences, lists of hospitals, health resorts, rest houses, hotels and the like other organizations, corresponding cartographic data as well as overwork average norms defined for Population Census personnel.

Recruitment and training (instruction) of Pilot Population Census conduction temporary employees (total 164) were realized on Population Census conduction and questionnaire fill in order by organizational plan fixed dates following the instruction on «Order of Population Census conduction and Population Census questionnaire fill in».

Mayor of Sevan and heads of rural communities supported by providing rooms

счетные, инструкторские и переписные участки, расчет необходимого числа переписных кадров, а также их подбор, обучение (инструктаж) и проверка их подготовленности, составление плана по массовым разъяснительным работам среди населения.

В результате, были созданы 2 переписных, 25 инструкторских и 120 счетных участков.

Основой для районирования переписи населения стали списки домов (строений), списки сел и других населенных пунктов на их территории, списки больниц, санаториев, гостиниц и других аналогичных организаций, соответствующие картографические материалы, а также средние нормы нагрузки, предназначенные для переписного персонала.

В сроках, определенных организационным планом, были выполнены необходимые для проведения пробной переписи населения набор необходимых временных работников (164 человек), их подготовка (инструктаж) по проведению переписи населения и правила заполнения переписного листа, согласно инструкции «О порядке проведения переписи населения и правилам заполнения переписного листа».

Благодаря непосредственной поддержке мэра города Севана и

ման) և պատրաստվածության ստուգման, բնակչության շրջանում մարդահամարը լուսաբանող զանգվածային-բացատրական աշխատանքների ծրագրի կազմում:

Արդյունքում ստեղծվեցին 2 մարդահամարի, 25 հրահանգչական և 120 հաշվային տեղամասեր:

Մարդահամարի շրջանացման համար հիմք են հանդիսացել տների (շինությունների) ցուցակները, գյուղական բնակավայրերի և դրանց տարածքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակները, հիվանդանոցների, առողջարանների, հանգստյան տների, հյուրանոցների և նմանատիպ այլ կազմակերպությունների ցուցակները, համապատասխան քարտեզագրական նյութերը, ինչպես նաև մարդահամարային անձնակազմի համար սահմանված ծանրաբեռնվածության միջին նորմաները:

Կազմակերպական պլանով սահմանված ժամկետներում իրականացվել է փորձնական մարդահամարի անցկացման համար անհրաժեշտ ժամանակավոր աշխատողների (թվով 164) հավաքագրում և նրանց ուսուցում (հրահանգավորում) մարդահամարի անցկացման և հարցաթերթի լրացման կարգի վերաբերյալ՝ առաջնորդվելով «Մարդահամարն անցկացնելու մարդահամարի հարցաթերթը լրացնելու կարգի մասին» հրահանգով:

Սևանի քաղաքապետի և գյուղական համայնքների

for census and supervisory areas location.

Publicity and information campaign on census purposes, issues, conduction order and dates were realized among population through TV programmes on TV channels: Republican-2, local in Sevan and Tavush, radio programmes, as well as posters and booklets were printed which were commenting census conduction and population participation importance during pilot Population Census preparation.

Filling in questionnaire of multi-flat house apartments (dwellings) characteristic was also realized during Population Census preparation and according to it was filled in «Housing conditions of households» section of Population Census questionnaire.

The questionnaire was filled in based on preliminary data: technical passports, books of inventory and documents registration and apartments projects and attached documents.

The next phase was conduction of field operations of pilot Population Census.

On the eve of the Pilot Population Census, on 17-19 October enumerators did houses (buildings) preliminary rounds for checking their

руководителей сельских общин, были предоставлены служебные помещения для размещения переписных и инструкторских участков.

Во время подготовки пробной переписи среди населения проводились массовые разъяснительные работы о целях и задачах, а также о порядке и сроках проведения переписи. Для этой цели были организованы программы по телеканалу «Н-2» и по местным теле- и радио каналам Тавуша и Севана. Были также напечатаны плакаты и буклеты, освещающие важность проведения переписи и участия населения в ней.

В ходе подготовки переписи был заполнен также вопросник о характеристиках квартир многоквартирных домов (жилых помещений), который послужил основой для заполнения раздела "Жилищные условия домохозяйства" переписного листа.

Вопросник заполнялся на основе предварительных учетных данных: технических паспортов, инвентаризационных и регистрационных журналов, проектов этажности и прилагаемых к ним документов.

Следующим этапом пробной переписи было проведение полевых работ.

Накануне проведения переписи с 17-ого по 19-ое октября счетчики сделали

ղեկավարների անմիջական աջակցությամբ տրամադրվել են ծառայողական սենյակներ՝ մարդահամարի և հրահանգչական տեղամասերը տեղակայելու համար:

Փորձնական մարդահամարի նախապատրաստման ընթացքում բնակչության շրջանում տարվել են լայն զանգվածային-բացատրական աշխատանքներ՝ մարդահամարի նպատակների, խնդիրների, անցկացման կարգի և ժամկետների մասին, որը նպատակային դարձնելու համար կազմակերպվել են հեռուստահաղորդումներ Հ 2, Սևանի և Տավուշի տեղական հեռուստաալիքներով, ինչպես նաև ռադիոհաղորդումներ, տպագրվել են մարդահամարի անցկացումն ու բնակչության մասնակցությունը կարևորող և լուսաբանող պլակատներ և բուկլետներ:

Հարցաթերթը լրացվել է սկզբնական հաշվառման տվյալների՝ տեխնիկական անձնագրերի, գույքագրման և փաստաթղթերի գրանցման գրքերի, հարկաբաժինների նախագծերի և դրանց կից փաստաթղթերի հիման վրա:

Հաջորդ փուլը փորձնական մարդահամարի դաշտային աշխատանքների անցկացումն էր:

Մարդահամարի նախօրերին, այն է՝ հոկտեմբերի 17-19-ը, հաշվարարները կատարել են տների (շինությունների) նախնական շրջա-գայություններ՝ ճշտելու համար իրենց հաշվային տեղամասի սահմանները՝

enumeration area borders, comparing them with schematic layouts. During preliminary rounds enumerators visited all the houses, did corresponding notes in their note-books checking population preliminary number in the houses. They informed the population about forthcoming Pilot Population Census conduction dates.

From 21st to 30th of October, 2010 was realized Pilot Population Census Questionnaires fill in process. The enumerators filled in the questionnaires in determined order by visiting each house (building), making oral query and filling in answers in the questionnaire without demanding any positive statement proofing document.

From 31st of October to 3rd of November, 2010 while Population Census was completed random control round was conducted to ensure population total inclusion during Population Census. Census area manager and his (her) assistant with supervisor have done the sampling which included 10 percent of dwelling units in each enumeration area. Corresponding census papers were filled in for the missing households and persons.

During 10 days period of

предварительные обходы домов (строений) для уточнения границ их счетных участков, сравнивая их с плановой схемой. В ходе предварительных обходов счетчики обошли все дома, находящиеся на территории их участков, сделал соответствующие заметки в своих памятных тетрадях и уточнив предварительную численность населения. Они также проинформировали население о сроках проведения предстоящей пробной переписи.

С 21-ого по 30-ое октября 2010 года шел процесс заполнения переписного листа пробной переписи. Счетчики заполнили его в соответствии с установленным порядком, обходя каждый дом (строение), задавая вопросы устно и заполняя ответы в переписном листе, не требуя какого-либо документа, доказывающего подлинность этих ответов.

После завершения переписи, с 31-го октября по 3-е ноября, были проведены выборочные контрольные обходы, целью которых было обеспечить полный охват населения во время переписи. Выборка была сделана заведующим переписного участка и его помощником вместе с инструктором-контролером, охватив 10% жилых домов каждого счетного участка. Для упущенных домашних

համեմատելով այն սխեմատիկ հատակագծի հետ: Նախնական շրջագայության ընթացքում հաշվարարները այցելել են իրենց տեղամասի մեջ մտնող բոլոր տները, համապատասխան գրանցումներ կատարել իրենց հուշատետրերում՝ ճշտելով տներում բնակչության նախնական թվաքանակը: Նրանք նաև տեղեկացրել են բնակչությանը կայանալիք փորձնական մարդահամարի անցկացման ժամկետների մասին:

2010թ. հոկտեմբերի 21-ից 30-ը ներառյալ իրականացվել է փորձնական մարդահամարի հարցաթերթերի լրացման գործընթացը: Հաշվարարներն այն լրացրել են սահմանված կարգով՝ այցելելով յուրաքանչյուր տուն (շինություն), բնակչությանը բանավոր հարցում կատարելով և պատասխանները հարցաթերթում լրացնելով՝ առանց դրանց հավաստիությունն ապացուցող որևէ փաստաթուղթ պահանջելու:

Մարդահամարի ավարտից հետո՝ հոկտեմբերի 31-ից նոյեմբերի 3-ը, անցկացվել է ընտրանքային վերահսկիչ շրջագայություն, որի նպատակն էր ապահովել բնակչության ամբողջական ընդգրկվածությունը մարդահամարի ընթացքում: Ընտրանքը կատարել են մարդահամարի տեղամասի վարիչը և նրա օգնականը հրահանգիչ-հսկիչի հետ միասին՝ ընդգրկելով յուրաքանչյուր հաշվային տեղամասի բնակելի շինությունների 10

Pilot Population Census enumeration the operations were proceeded in provided order, in the places were provided consulting and technical assistance, via telecommunication per day the Population Census Department received information from census areas on difficulties, drawbacks and arrangements made for them during questionnaires' fill in process by enumerators.

One of the most important phases of Population Census, reception of data was also tested during Pilot Population Census. It started after random control round. Population Census data transferred to Yerevan city and stored at assigned room especially for that purpose of the NSSRA Population Census Department.

From 23th of November to 23th of December, 2010 was realized Pilot Population Census collected data coding as well as logical connections checking and adjustment in the Population Census Questionnaire.

Temporary workgroup consisted of 8 persons was recruited for those operations. The group was instructed and explained of the collected data coding and checking necessity and order as well as usage

хозяйств и лиц были заполнены соответствующие переписные документы.

В течение 10 дней регистрации населения во время пробной переписи все работы были проведены согласно установленному порядку - на местах была обеспечена непосредственная консультационная и техническая помощь, посредством телекоммуникаций каждый день управление по переписи получало информацию от переписных участков о возникающих трудностях у счетчиков во время заполнения переписных листов, имеющих место ошибок и о принимаемых мерах при их разрешении.

Во время пробной переписи был апробирован также один важнейших его этапов - прием и сдача материалов переписи. Он начался сразу после контрольного обхода. Переписные материалы были перенесены в город Ереван и архивированы в специально предназначенном для этой цели помещении Управления переписи НСС РА.

С 23-го ноября по 23-е декабря 2010 года было произведено кодирование данных, собранных во время пробной переписи, а также проверка и уточнение логических связей в переписных листах.

Для этих работ была

տոկոսը: Բաց թողնված տնային տնտեսությունների և անձանց համար լրացվել են համապատասխան մարդահամարային փաստաթղթեր
Փորձնական մարդահամարի հաշվառման 10-օրյա ժամանակաընթացքում աշխատանքներն ընթացել են նախատեսված կարգով, տեղերում ապահովված էր անմիջական խորհրդատվական և տեխնիկական աջակցությունը, ինչպես նաև հեռահաղորդագրության միջոցով մարդահամարային տեղամասերից մարդահամարի վարչության տեղեկատվության ստացումը՝ յուրաքանչյուր օրվա ընթացքում հաշվարարների կողմից լրացված հարցաթերթերում առաջացած դժվարությունների, տեղ գտած թերությունների և ձեռնարկած միջոցառումների վերաբերյալ:

Փորձնական մարդահամարի ժամանակ փորձարկվեց նաև մարդահամարի կարևորագույն փուլերից մեկը՝ նյութերի ընդունում-հանձնումը: Այն սկսվեց վերահսկիչ շրջագայությունից անմիջապես հետո: Մարդահամարի նյութերը տեղափոխվել են Երևան քաղաք և պահեստավորվել ՀՀ ԱՎԾ-ի մարդահամարի վարչության՝ այդ նպատակով հատկացված հատուկ սենյակում:

2010 թվականի նոյեմբերի 23-ից դեկտեմբերի 23-ը իրականացվել է փորձնական մարդահամարի ժամանակ հավաքագրված տեղեկատվության ծած-

order on classifications, manuals and developed instruction for those operations realization. Population Census data coding/checking instruction was approved according to the Resolution of the RA SCS No 53-A of 17 September 2011.

7 questions: 5-6, 10-11, 17 and 27-28 of the Pilot Population Census Questionnaire were coded. All the lexical answers of the questions were converted into digital codes by the coders using corresponding classifications and manuals. From Population Census employees were appointed coordinators (controllers) for coding operations correct organization and conduction who instructed coders and supervised their work. Coders were explained in detail on collected data necessity and order as well as usage order on classifications, manuals and instruction for those operations realization. Coders work was accompanied by controlling and checking arrangements. Checker-coders were appointed by the employees of the Population Census Department who checked coordinators work in their turn. Thus error-coding probability reached to minimum as were done triple

собрана временная рабочая группа, состоящая из 8 человек. Группа была проинструктирована, работники были проинформированы о необходимости и порядке кодирования и ее проверки, а с помощью специально разработанной инструкции - о порядке пользования классификаторами и руководствами. Инструкция по кодированию/проверке переписных материалов была утверждена Государственным советом по статистике РА постановлением 53-А от 17 ноября 2010 года.

Кодированию подлежали ответы на вопросы 5,6, 10,11, 17 и 27,28 переписного листа - в общей сложности 7 вопросов. Кодировщики, пользуясь соответствующими классификаторами и руководствами, словесные ответы переводили в цифровые коды. С целью правильной организации и качественного проведения работ по кодированию из работников Управления по переписи были выбраны координаторы, которые и проводили инструктаж кодировщиков и контролировали их работу. Они подробно объяснили кодировщикам необходимость и порядок кодирования собранных данных, а также согласно инструкции - порядок пользования руководствами и классификаторами для осуществления этих работ. Работа по кодированию сопровождалась

կազմումը, ինչպես նաև հարցաթերթերում տրամաբանական կապերի ստուգումն ու ճշգրտումը:

Այդ աշխատանքների համար հավաքագրվել է 8 անձից բաղկացած ժամանակավոր աշխատանքային խումբ: Խումբը հրահանգավորվել է, ինչի նպատակն էր նրանց բացատրել հավաքագրված տեղեկատվության ծածկագրման և ստուգման անհրաժեշտությունն ու կարգը, ինչպես նաև այդ աշխատանքներն իրականացնելու համար դասակարգիչներից, ձեռնարկներից և մշակված հրահանգից օգտվելու կարգը: Մարդահամարի նյութերի ծածկագրման/ստուգման հրահանգը հաստատվել է ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի՝ 2011թ. սեպտեմբերի 17-ի թիվ 53-Ա որոշման համաձայն:

Ծածկագրման ենթակա էին փորձնական մարդահամարի հարցաթերթի 5-6-րդ, 10-11-րդ, 17-րդ և 27-28-րդ հարցերի պատասխանները, ընդհանուր առմամբ՝ 7 հարց: Ծածկագրողները բոլոր հարցերի բառային պատասխանները վերածեցին թվային ծածկագրերի՝ օգտվելով համապատասխան դասակարգիչներից և ձեռնարկներից: Ծածկագրման աշխատանքները ճիշտ կազմակերպելու և որակով անցկացնելու համար մարդահամարի աշխատակիցներից նշանակվեցին համակարգողներ, ովքեր անցկացրեցին ծածկագրողների հրահանգավորումը և

checkings.

One of the most important purposes of Pilot Population Census was testing software written for data automated processing for all the phases. They were:

- Data entry
- Logical errors correction (Edit) of database
- Production of output tables, as well as design of some subsidiary software.

CSPro (Census and Survey Processing System) software package provided for statistical processing of censuses and surveys were used for the data processing of 2010 Pilot Population Census, as well as 2001 Population Census. The software, is located in the internet for public use and is easily downloaded, consisted of entry, edit and output tables derivation components. Moreover, the final version that was used, was more advanced version of the software.

In the data entry software were created four forms corresponding to questionnaire structure: two of them on households members questions entry, third on living and housing conditions of households questions entry and forth on occupation in agriculture and other questions

контрольными и проверочными мероприятиями. Работниками Управления по переписи были также назначены контролеры-кодировщики, которые, проверяли работу кодировщиков. Таким образом, вероятность неправильного кодирования доводилась до минимума.

Одной из важнейших целей пробной переписи была апробация всех этапов программ автоматической обработки данных. Это программы по:

- вводу данных,
- коррекции логических ошибок в базе данных
- получению выходных таблиц, а также несколько вспомогательных программ.

Как во время переписи 2001 года, так и для обработки данных пробной переписи 2010 года был использован программный пакет CSPro (Census and Survey Processing System), предназначенный для статистической обработки различных исследований и переписей. Программа, которая была размещена в интернете для общего пользования и легко скачивалась, состоит из компонентов ввода, редакции и получения выходных таблиц. При этом, на этот раз была использована усовершенствованная версия программы.

В программе ввода в соответствии с конструкцией переписного листа были

հսկեցին նրանց աշխատանքը: Նրանք ծածկագրողների մանրամասն բացատրեցին հավաքագրված տեղեկատվության ծածկագրման անհրաժեշտությունն ու կարգը, ինչպես նաև այդ աշխատանքներն իրականացնելու համար դասակարգիչներից, ծածկագրման ձեռնարկներից և հրահանգից օգտվելու կարգը: Ծածկագրողների աշխատանքը ուղեկցվում էր վերահսկող և ստուգող միջոցառումներով: Մարդահամարի վարչության աշխատողների կողմից նշանակվեցին նաև ստուգող-ծածկագրողներ, որոնք իրենց հերթին ստուգում էին համակարգողների կատարած աշխատանքը: Այսպիսով, սխալ ծածկագրման հավանականությունը հասցվում էր նվազագույնի, քանի որ կատարվում էին եռակի ստուգումներ:

Փորձնական մարդահամարի կարևորագույն նպատակներից մեկը տեղեկատվության ավտոմատ մշակման բոլոր փուլերի համար գրված ծրագրերի փորձարկումն է: Այդ ծրագրերն են՝

- մուտքի,
- տվյալների բազայի տրամաբանական սխալների ուղղման,
- էլքային աղյուսակների ստացման,

ինչպես նաև որոշ օժանդակ ծրագրեր:

Ինչպես 2001թ. Մարդահամարի ժամանակ, այնպես էլ 2010թ. փորձնական մարդահամարի տվյալների մշակման համար օգտագործվել է

entry concerning households. Temporary employees were recruited for realization of data entry operations. Data entry operations duration was one month from 28th of November to 28th of December. Some omissions and drawbacks appeared during software running which were mentioned for further correction during 2011 Population Census.

While data entry was completed logical error correction software, written in CSPro software package edit (Batch edit application) environment, was tested on created data base.

For derivation of output tables of the pilot Population Census results were sampled those tables which had typical structure to the given group and general approach to derivation. A part of tables derivation was realized by CSPro software package and the other one by IMPS (Integrated Microcomputer Processing System). The latter is operating in DOS operation system and is specially provided for tables derivation. Some tables that were not possible to derive by CSPro were derived by IMPS.

By the support of American Organization ABBY located in Moscow, during

созданы 4 формы (form): 2 из них касались вопросов, задаваемых членам домохозяйств, третья – вопросов проживания и квартирных условий, и четвертая форма касалась занятия сельским хозяйством и для ввода других вопросов, относящихся к домохозяйствам. Для осуществления этих работ были набраны временные работники. Процесс ввода длился один месяц, с 28-ого ноября по 28-ое декабря. Во время эксплуатации программы были обнаружены некоторые упущения и погрешности, которые были отмечены с целью устранения их во время основной переписи.

На основе информационной базы, созданной после завершения ввода, была апробирована программа по коррекции логических ошибок, которая была записана в среде редакции (Batch Edit Application) программного пакета CSPro.

Для получения выходных таблиц по результатам пробной переписи были выбраны те таблицы, которые в данной группе имели особенную конструкцию и общий подход для их получения. Некоторая часть таблиц была получена с помощью программного пакета CSPro, а другая часть с помощью IMPS (Integrated Microcomputer Processing System). Последняя является системой, работающей

CSPro (Census and Survey Processing System) ծրագրային փաթեթը՝ նախատեսված մարդահամարների և հետազոտությունների վիճակագրական մշակման համար: Ծրագիրը, որը տեղադրված է համացանցում հանրային օգտագործման համար և հեշտությամբ բեռնվում է, բաղկացած է մուտքի, խմբագրման և ելքային աղյուսակների ստացման բաղադրիչներից: Ընդ որում, այս անգամ օգտագործվել է ծրագրի կատարելագործված տարբերակը:

Մուտքի ծրագրում հարցաթերթի կառուցվածքին համապատասխան ստեղծվել են չորս ձևեր (form)՝ 2-ը S/S անդամներին տրվող հարցերի մուտքի, երրորդը՝ S/S բնակության և բնակարանային պայմաններին վերաբերող հարցերի, և չորրորդ ձևը՝ գյուղատնտեսությամբ զբաղվելու ու տնային տնտեսությանը վերաբերող այլ հարցերի մուտքի համար: Մուտքագրման աշխատանքների իրականացման համար հավաքագրվել են ժամանակավոր աշխատողներ: Մուտքագրման ընթացքը տևել է մեկ ամիս՝ նոյեմբերի 28-ից մինչև դեկտեմբերի 28-ը: Ծրագրի շահագործման ընթացքում բացահայտվել են որոշ բացթողումներ և թերություններ, որոնք նշվել են՝ հետագայում հիմնական մարդահամարի ժամանակ դրանք ուղղելու նպատակով:

Մուտքագրման ավարտից հետո ստեղծված տեղեկատվական բազայի վրա փոր-

2010 pilot Population Census was tested scanning method of data entry purposing in the case of corresponding resources availability be ready to use data processing this method in 2011 Population Census. Data scanning entry advantages were obvious: time and workforce saving, improvement of data exactness. Certainly, improvement of data exactness depended on the clean and clear completion of the questionnaires, which is prerequisite for productivity of data scanning entry.

From the beginning of February to the end of April was done output tables derivation, 60 in number distributing in 11 sections:

- Population number by the administrative-territorial division, 4 tables
- Demographic characteristics of de jure population, 5 tables
- Educational attainment of de jure population, 3 tables
- Economic characteristics of de jure population, 8 tables
- Ethnic structure and religious belief of de jure population, 7 tables
- Movement (migration) of de jure population, 5

операционной системой DOS и специально предназначенной для получения таблиц. Некоторые таблицы, которые невозможно было получить с помощью CSPro, были получены с помощью IMPS.

С помощью базированной в Москве американской организации АBBY во время пробной переписи 2010 был протестирован также сканерный метод ввода, чтобы, в случае наличия необходимых ресурсов, быть готовым применить его для обработки данных основной переписи 2011 года. Стали очевидны преимущества сканерного метода ввода - экономия времени и рабочей силы, повышение точности информации. Конечно, повышение точности зависело от точного и аккуратного заполнения переписных листов, что является залогом эффективной работы сканерного ввода.

С начала февраля до конца апреля 2011 года были подготовлены 60 схем выходных таблиц, которые были распределены по следующим 11 разделам:

1. Численность населения по административно-территориальному распределению - 4 таблицы;
2. Демографические характеристики постоянного населения - 5 таблиц;
3. Образовательный уровень постоянного населения -

ձարկվել է տրամաբանական սխալների ուղղման ծրագիրը, որը գրվել է CSPro ծրագրային փաթեթի խմբագրման (Batch Edit Application) միջավայրում:

Փորձական մարդահամարի արդյունքներով ելքային աղյուսակների ստացման համար ընտրվեցին այն աղյուսակները, որոնք ունենին տվյալ խմբում առանձնահատուկ կառուցվածք և ստացման համար ընդհանուր մոտեցում: Աղյուսակների որոշ մասի ստացումն իրագործվել է CSPro ծրագրային փաթեթի միջոցով, որոշ մասն էլ IMPS (Integrated Microcomputer Processing System)-ի միջոցով: Վերջինս DOS օպերացիոն համակարգով աշխատող, աղյուսակների ստացման համար հատուկ նախատեսված համակարգ է: Որոշ աղյուսակներ, որոնք հնարավոր չէր ստանալ CSPro-ի միջոցով, ստացվել են IMPS –ի միջոցով:

Մոսկվայում տեղակայված ABBY ամերիկյան կազմակերպության աջակցությամբ 2010թ. փորձական մարդահամարի ժամանակ փորձարկվեց նաև մուտքագրման սկաներային եղանակը՝ նպատակ ունենալով համապատասխան ռեսուրսների առկայության պարագայում պատրաստ լինել 2011թ. մարդահամարին կիրառելու տվյալների մշակման այս եղանակը: Ակնհայտ դարձան սկաներային մուտքագրման առավելությունները՝ ժամանակի և աշխատուժի խնայողություն,

tables

- Number and structure of households and therein persons number having status of disabled, 9 tables
- Housing conditions of households, 13 tables
- Households occupation in agriculture, 2 tables
- Households according to monetary means received from abroad in the past 12 months, 1 table
- Households by the recorded number of alive births and deaths, 3 tables.

Obviously, Pilot Population Census is conducted for testing the Population Census methodology, organizational operations, census data processing software and technological processes, and practical usage of the results of derived output tables is not provided.

Pilot Population Census organization and conduction gave an opportunity to draw corresponding conclusions on, particularly, organizational, methodological issues, census documents improvements, data processing technological processes which was taken into consideration in organizational

3 таблицы;

4.Экономические характеристики постоянного населения - 8 таблиц;

5. Этнический состав и вероисповедание постоянного населения - 7 таблиц;

6.Перемещение (миграция) постоянного населения 5- таблиц;

7.Количество и состав домохозяйств - 9 таблиц;

8.Жилищные условия домохозяйств-13 таблиц;

9.Занятость домашних хозяйств сельским хозяйством - 2 таблицы;

10.Домашние хозяйства по полученным из заграницы денежным средствам в за последние 12 месяцев - 1 таблица;

11.Домохозяйства по числу рожденных и умерших лиц, в течение последних 12 месяцев-3 таблицы.

Известно, что пробная перепись проводится для апробации методологии, организационных мероприятий, программ обработки материалов и технологических процессов основной переписи, и практическое применение выходных результатов не предусматривается.

Организация и проведение пробной переписи населения позволили сделать

տեղեկատվության ճշգրտության բարձրացում: Բիարկե, ճշգրտության բարձրացումը կախված էր հարցաթերթերի մաքուր և հստակ լրացված լինելուց, ինչը սկաներային մուտքագրման արդյունավետ լինելու նախապայմանն է:

2011թ. փետրվարի սկզբից մինչև ապրիլի վերջը ստացվեցին ելքային աղյուսակները՝ թվով 60, որոնք բաշխված էին հետևյալ 11 բաժիններում.

- բնակչության թվաքանակն ըստ վարչատարածքային բախշվածության՝ թվով 4 աղյուսակ,

- մշտական բնակչության ժողովրդագրական բնութագրերը՝ թվով 5 աղյուսակ,

- մշտական բնակչության կրթական մակարդակը՝ թվով 3 աղյուսակ,

- մշտական բնակչության տնտեսական բնութագրերը՝ թվով 8 աղյուսակ,

- մշտական բնակչության ազգային կազմը և կրոնական դավանանքը՝ թվով 7 աղյուսակ,

- մշտական բնակչության տեղաշարժը (միգրացիան)՝ թվով 5 աղյուսակ,

- տնային տնտեսությունների քանակն ու կազմը և նրանցում առկա հաշմանդամի կարգավիճակ ունեցող անձանց թվաքանակը՝ թվով 9 աղյուսակ,

- տնային տնտեսության բնակչության պայմանները՝ թվով 13 աղյուսակ,

- տնային տնտեսությունների գյուղատնտեսությամբ զբաղվածությունը՝ թվով 2 աղյուսակ,

and methodological provisions and processes of 2011 Population Census preparation, conduction and data processing.

Particularly the following questions were revised:

- the number of household members was diminished to 7 in column A of the Population Census Questionnaire

- a question on person having a status of disabled in households was added in last section of the Population Census Questionnaire.

As a result of census zoning the following limit norms were determined: for the census unit population in urban areas at maximum 22 000 and in rural areas - 17 000, supervisory unit population - in towns 2000 and in rural communities 1800, enumeration area population - in towns 450 and in rural communities 320 persons.

соответствующие выводы, в частности, относительно организационных, методологических проблем, совершенствования переписных документов, технологических процессов автоматической обработки материалов, которые были учтены при подготовке, проведении и обработке материалов, организационных и методологических положений переписи РА 2011 года.

В частности были пересмотрены:

- В колонке А переписного листа максимальное количество членов домашних хозяйств было снижено до 7;

- В конце переписного листа был добавлен вопрос о члене/ах ДХ, имеющего/их категорию инвалидности.

В результате переписного районирования были определены следующие максимальные нормы: для переписного участка: в городах - 22 000 человек, в сельских общинах - 17 000 человек; для инструкторских участков: в городах - 2000 человек, в сельских общинах - 1800 человек; для счетных участков: в городах - 450 человек, в сельских общинах - 320 человек.

- տնային տնտեսություններն ըստ վերջին 12 ամիսների ընթացքում արտերկրից ստացած դրամական միջոցների՝ թվով 1 աղյուսակ,

- տնային տնտեսություններն ըստ վերջին 12 ամիսների ընթացքում արձանագրված կենդանի ծնունդների և մահացած անձանց թվաքանակի՝ թվով 3 աղյուսակ:

Հանրահայտ է, որ փորձնական մարդահամարն անցկացվում է հիմնական մարդահամարի մեթոդաբանությունը, կազմակերպական աշխատանքները, մարդահամարի նյութերի մշակման ծրագրերն ու տեխնոլոգիական գործընթացները փորձարկելու համար, և ստացված էլքային արդյունքների գործնական կիրառությունը նախատեսված չէ:

Փորձնական մարդահամարի կազմակերպումն ու անցկացումը հնարավորություն տվեցին կատարել համապատասխան եզրահանգումներ, մասնավորապես՝ կազմակերպչական, մեթոդաբանական հիմնախնդիրների, մարդահամարային փաստաթղթերի կատարելագործման, նյութերի մեքենայական մշակման տեխնոլոգիական գործընթացների վերաբերյալ, ինչը հաշվի առնվեց ՀՀ 2011թ. մարդահամարի նախապատրաստման, անցկացման և նյութերի մշակման կազմակերպչական և մեթոդաբանական դրույթներում և գործընթացներում:

Մասնավորապես.

- մարդահամարի հար-

ցաթերթի Ա սյունակում տնային տնտեսության անդամների առավելագույն քանակը նվազեցվել է 7-ի,

- մարդահամարի հարցաթերթի վերջնամասում ավելացվել է հարց՝ տնային տնտեսությունում հաշմանդամի կարգավիճակ ունեցող անձի վերաբերյալ:

Մարդահամարային շրջանացման արդյունքում սահմանվեցին հետևյալ առավելագույն նորմաները. մարդահամարի տեղամաս՝ քաղաքներում 22 000 մարդ, գյուղական համայնքներում 17 000 մարդ, հրահանգչական տեղամաս՝ քաղաքներում 2000 մարդ, գյուղական համայնքներում 1800 մարդ, հաշվային տեղամաս՝ քաղաքներում 450 մարդ, գյուղական համայնքներում 320 մարդ:

